

NOTA

Sfeerverslag inspiratiedag jeugdinfrastructuur: Experten aan het woord – de kerk

Datum: 24 maart 2023

Sprekers:

- Roel De Ridder: platform toekomst parochiekerken (VVSG + Parcum (expertisecentrum religieus erfgoed))
- Karolien Huyghe (beweging.net): project herbestemming parochiale infrastructuur combinatie traditioneel en niet traditioneel verenigingsleven
- Sander Malfliet (KLJ): juridische kennis en achtergrond
- Wim Selderslaghs (voorzitter IJD en bisdom Antwerpen Kempen)

Wat zijn de noden die leven binnen de Kerk?

- De draagkracht van de plaatselijke gemeenschappen wordt hoe langer hoe beperkter. Ze zijn met minder en ze zijn ouder.
- Binnen Bisdom Antwerpen de keuze gemaakt om dat anders te structureren (vicariaat Antwerpen en Kempen) waar infrastructuur onder wordt gebracht. Dat maakt de afstand tussen verenigingen en de verantwoordelijken een groter.
- De afgelopen 40 jaar te weinig geïnvesteerd. Daar liggen noden.
- Een groot tekort aan goede contacten opdat de jeugdwerkers de parochie kennen en omgekeerd. Dat maakt samenwerking er niet makkelijker op.
- Heeft vroeger heel sterk bijgedragen aan de publicatie jeugdlokalen en de kerk. Pleidooi was toen goede contacten en goede contracten. Maar er is 10 jaar later niets mee gebeurd. Gevolg: er wordt nu vanuit een sterk boekhoudkundige logica aan oplossingen gewerkt.

Sander:

- Realiteit is dat gebouwen tot op de draad versleten zijn.
- De infrastructuur moet aangepakt worden en goede overeenkomsten maken dat de verantwoordelijkheid gedeeld is. Dat is de grootste uitdaging.
- KLJ en De Kerk zijn beide heel getrapte structuren. Dat zorgt ervoor dat alles er lang over doet om door te sippelen.
- De manier waarop een erfpacht wordt geregeld is vaak weinig duurzaam. Patrimoniumbeheer wil zeggen permanent investeren in je gebouw. Wie is bouwheer en wie gaat dat betalen en hoe vertaal je dat in contracten?

Beweging.net:

- Scope = brede verenigingsleven. Vooral in stedelijke context veel uitdagingen.
- Onderbenutting en leegstand aanpakken.
- VAST GOED was het onderzoek van een aantal jaar geleden. Traditionele verenigingsleven gaat achteruit qua vrijwilligers. Die vrijwilligers zijn vaak oud en weinig 40'ers voor handen die dat kunnen overnemen.
- Beweging.net probeert de verschillende spelers te ontzorgen en neemt beheer over. Beweging.net = facilitator, niet de eigenaar.
- Ze zitten aan een bezettingsgraad van 80% in hun gedeelde infrastructuur.

- Beweging.net is van mening dat de veroudering aan vrijwilligers een realiteit is, maar we geven vaak dezelfde oplossingen. Dat heeft geen zin meer. Beweging.net zet in op korte, flexibelere vrijwilligersengagements.
- Niet alles in handen van de vrijwilligers geven en zorgen voor ondersteunende structuren die bijvoorbeeld juridisch meer onderlegd zijn.

Roel (VVSG):

- Waar moeten we naar toe met de functies voor parochiale infrastructuur? Welke uitdagingen zijn er?
- De discussie over de bestemming van parochiekerken is zowat 10 jaar geleden gestart. De bezettingsgraad en het gebruik zijn vaak een aanleiding om het erover te hebben.
- Er wordt op een vrij functionele manier gekeken naar Kerkgebouwen. Dat is steeds een publiek gebouw. De efficiëntiedruk wordt groter. Dat is een spanningsveld.
- VVSG begeleidt lokale besturen en kerkenbesturen (visie opstellen, her-en nevenbestemming, privaat initiatief.)
- De eisen over een kerkenbeleidsplan zijn niet zo groot. Lokale besturen en Kerkbesturen ontzorgen, zodat technische kennis, regelgeving, niet bij hen terechtkomt.

Onderhandelingen met privé partijen:

- Er is interesse vanuit private actoren: archiefruimte, woonfunctie, brouwerijen, ... Maar voor de gemiddelde investeerder zijn puur landelijke kerken niet interessant.
- Er zijn formules waarbij een intercommunale op zoek gaat naar commerciële speler die de infrastructuur kan gebruiken.

Vragen:

- De Federatie merkt voornamelijk dat parochiale infrastructuur van de hand wordt gedaan. Klopt, je hebt kerken en daar is een openbaar bestuur op betrokken. Bij parochiale infrastructuur is dat veel meer versplinterd.
- Oplossing kan zijn dat je in de feiten meer gebruik maakt van meer verschillende ruimtes.
- Er gebeurt ook dat opeens een jeugdvereniging eigenaar wordt van patrimonium waar ze helemaal niets mee kunnen.
- De entiteit die bouwt bepaalt veel van de invulling
- Bekommernis over het juridische, maar nog te vaak reflex om het zelf uit te zoeken ipv gebruik te maken van andere expertise.
- Huurder en onderverhuurder (= manier van werken bij beweging.net, maar hangt sterk af van context)
- In project Vastgoed is het goed dat er al dialoog is tussen de verschillende partners om net de sociale cohesie te versterken.
- Pieter: is wel een vzw die de uitbatingsrol opneemt??

Er zijn vaak veel meer reflexen om het niet te doen, dan dat er redenen zijn om het wel te doen. We zijn toen vertrokken vanuit de centrale ligging van de Kerk in een kwetsbare buurt, waardoor we de sociale cohesie konden versterken. Dus net het omgekeerde is waar: Er zijn vaak veel meer oplossingen en mogelijkheden dan wat er op het eerste zicht lijkt. (Pieter De Vis, Circusplaneet)

De werking die Roel vanuit VVSG doet is expertise faciliteren. Luisteren naar wat de lokale verhalen zijn. We focussen wel op Kerkgebouwen.

De bisschoppenconferentie denkt in eerste instantie aan Kerkgebouwen, maar tegen dat die kerkgebouwen herbestemd zijn kan er wel wat anders plaats vinden.

Op wijkniveau zoeken naar een common-systeem waarbij de gebouwen terug aan de wijk gegeven worden.

1. Quotes / conclusies:

- Noteer hier een paar sterke quotes / conclusies per spreker/panellid.

Er zijn vaak veel meer reflexen om het niet te doen, dan dat er redenen zijn om het wel te doen. We zijn toen vertrokken vanuit de centrale ligging van de Kerk in een kwetsbare buurt, waardoor we de sociale cohesie konden versterken. (Pieter De Vis, Circusplaneet)

Wie is aanwezig:

Sprekers:

- Roel De Ridder: platform toekomst parochiekerken (VVSG + Parcum (expertisecentrum religieus erfgoed))
- Karolien Huyghe (beweging.net): project herbestemming parochiale infrastructuur combinatie traditioneel en niet traditioneel verenigingsleven
- Sander Malfliet (KLJ): juridische kennis en achtergrond
- Wim Selleslags (voorzitter IJD): Gesprek bisschoppenconferentie achter de rug

Deelnemers:

- Els Buellens (CD&V)
- Pieter De Vis (chiroverleden, werkt bij Circusplaneet die Kerk heeft die circus en buurtgerichte activiteiten mogelijk maakt.)
- Frédérique Loones, coördinator jeugdwerkondersteuning en generatiedoelen De Ambrassade
- Peter Bosschaert, beleidsmedewerker ruimte en mobiliteit
- Floor Daniëls (jeugddienst Sint-Truiden): scan jeugdlokalen aan het doen
- Kevin Buytaert (Beweging.net): projectmedewerker gedeelde plekken voor een stad in beweging
- Jony Janse (stad Antwerpen): Groepen ruimte geven en verkennen mogelijkheden Kerk